

پایه :	۴	موضوع :	فقه ۱
تاریخ :	۹۰/۳/۱۹	ساعت :	۱۰/۳۰

نام کتاب: شرح لمعه، از کتاب الصلاة، ثمَّ يجب القيام تا اول کتاب الصوم

لطفاً به همه سؤالات تستی و ۸ سوال تشریحی پاسخ دهید، در صورت پاسخ به همه، به سوال آخر نمره داده نمی شود (تستی ۱ و تشریحی ۲ نمره)

تستی:

۱. و لو فعل الزیادة فی الأذان بنیة أنَّها منه ..... ب ۱/۱۹۲

- أ. لا یأثم فی اعتقاده ولكن يبطل الأذان
ج. لا یأثم فی اعتقاده ولا يبطل الأذان

۲. قرائت «سور عزائم» در نماز چه حکمی دارد؟ د ۱/۲۱۰

- أ. تحرم فی الفریضة والنافلة
ج. تحرم فی النافلة دون الفریضة
ب. لا تحرم فی الفریضة والنافلة
د. تحرم فی الفریضة دون النافلة

۳. به نظر شهید ثانی (ره) کدام گزینه از شرایط امام جماعت نیست؟ ب ۳۱۶

- أ. طهارة مولد الإمام
ج. ترک مساوی العادات وما ینفر عنه من المباحات
ب. عدم المخالفة فی الفروع
د. عدم ارتکاب ما يؤذن بخسة النفس ودنائة الهمة

۴. کدام گزینه از موارد استحباب زکات نیست؟ د ۱/۳۳۳-۴

- أ. ما تنبت الأرض من المکیل والموزون
ج. إناث الخیل السائمة
ب. مال التجارة
د. الرقیق والبالغ والحمیر

تشریحی:

* يجب فی الصلوة قراءة الحمد وسورة كاملة إلا مع الضرورة هذا فی الركعتین الأولتین ویجزی فی غیرهما الحمد وحدها أو التسبیح أربعاً أو تسعاً أو عشراً

أو إثنتی عشر والحمد أولی. ۱/۲۰۴-۵

۱. عبارت را به طور کامل توضیح دهید.

در نماز بیشتر از دو رکعتی: * مصلی اضطراری ندارد: أ. در دو رکعت اول: فقط حمد و سورة کامل می خواند. ب. در رکعت های دیگر: ۱. یا حمد

فقط؛ ۲. یا تسبیحات اربعه یک بار؛ ۳. تسبیحات اربعه سه بار با حذف تکبیرات؛ ۴. تسبیحات اربع سه بار با حذف دو تکبیر اول و دوم. ۵.

تسبیحات اربع سه بار بدون حذف.

* مصلی مضطراً است: در دو رکعت اول فقط حمد می خواند.

* و یحرم السفر بعد الزوال علی المکلف بالجمعة اختیاراً لتفویته الواجب وإن أمکنه إقامتها فی طریقہ؛ لأن تجویزه علی تقدیره دوری. ۱/۲۴۷

۲. ضمن توضیح عبارت، وجه لزوم دور را بیان نمایید.

توضیح: بعد از زوال روز جمعه، بر کسی که مکلف به نماز جمعه است سفر اختیاری حرام است؛ چون این سفر مقدمه تفویت واجب است.

وجه لزوم دور: در صورتی سفر جائز است که امکان اقامه نماز جمعه باشد و در سفر جائز، نماز قصر می شود و در نماز قصر، نماز جمعه ساقط

می شود.

- * من تروک الصلوة: التأمین إلا لتقیةً وتبطل الصلوة بفعله لغيرها للنهی عنه فی الأخبار ... ولا تبطل بترکه فی موضع التقیة لأنه خارج عنها والإبطال فی الفعل مع کونه كذلك لاشتماله علی الکلام المنهی عنه. ۱/۲۳۱-۲
۳. با توجه به عبارت: أ. نهی از تأمین چگونگی بر بطلان نماز دلالت می‌کند؟ ب. چه تفاوتی بین «ترک تأمین بر خلاف تقیه» و «فعل تأمین بر خلاف تقیه» وجود دارد؟
- أ. چون نهی در عبادات مستلزم فساد است. ب. چون ترک تأمین، عدم است و عدم ساختار نماز را نمی‌شکند و نماز را مشتمل بر فعل حرام نمی‌کند بر خلاف فعل که وجود است و نماز را مشتمل بر کلام حرام می‌کند لذا در دومی چون نماز مشتمل بر حرام است باطل می‌شود برخلاف اولی.
- * وتُقضى هذه الصلاة مع الفوات وجوباً مع تعمّد الترك أو نسيانه بعد العلم بالسبب مطلقاً ومع استيعاب الاحتراق للقرص أجمع مطلقاً سواء علم به أم لم يعلم حتى خرج الوقت. ۱/۲۵۶
۴. با توجه به متن، اگر نماز آیات در وقتش فوت شود، در چند صورت قضای آن واجب است؟
- در دو صورت: ۱. اینکه در حال گرفتگی خورشید یا ماه آگاهی از آن داشته باشد، چه همه قرص گرفته باشد یا بعض آن، عمدتاً نماز را ترک کند و یا فراموش کند؛ ۲. اینکه همه قرص گرفته باشد، چه اینکه آگاه از آن بوده و عمدتاً ترک کند و یا بعد از باز شدن قرص از آن آگاه شود.
- * لو غلب علی ظنّه بعد التروی أحد طرفی ما شکّ فیهِ بنی علیه. ۲۷۴/۱
۵. ضمن توضیح فرع فوق، مقصود از «تروی» و «بنی علیه» را بیان کنید.
- اگر بر ظنّ مصلی بعد از شکّ یکی از دو طرف مشکوک غلبه پیدا کرد، بنا را بر همان طرف غالب بگذارد.
- مقصود از «تروی»: شکّ اولی. مقصود از «بنی علیه»: فرضه واقعاً والتزام حکمه من صحّة و بطلان و زیاده و نقصان.
- * و يعدل إلى الفريضة السابقة لو شرع في قضاء اللاحقة ناسياً مع إمكانه. ۱/۲۹۲
۶. أ. قید «مع إمكانه» اشاره به چه مطلبی دارد؟ ب. مراد از «عدول» چیست؟
- أ. قید «مع إمكانه»: بأن لا یزید عدد ما فعل عن عدد السابقة أو تجاوزه ولما یرکع فی الزائدة.
- ب. مراد از «عدول»: أن ینوی بقلبه تحویل هذه الصلوة إلى السابقة متقبلاً.
۷. کیفیت صلوة «ذات الرقاع» در نماز خوف را توضیح دهید. ۱/۳۰۲
- هی أن یصلی الإمام بفرقة ركعة ثم یتّمنون ركعة أخرى مخففة ویسلمون ویأخذون موقف الفرقة المقاتلة ثم یأتی الفرقة الأخری أو الإمام فی قراءة الثانية فیصلی بهم ركعة إلى أن یرفعوا من سجود الثانية فینفردون ویتمّون صلاتهم ثم ینتظرهم الإمام حتی یتّموا ویسلم بهم.
- * فلو عرض قصد المعصية في أثناءه انقطع الترخص حينئذ وبالعكس ويشترط حينئذ كون الباقي مسافة ولو بالعود لا بضمّ باقي الذهاب اليه. ۱/۳۱۱
۸. با توجه به متن، اگر مسافر در اثنای سفر، از قصد معصیت برگردد، در چه صورتی باید نمازش را به قصر بخواند؟ توضیح دهید.
- در صورتی که باقیمانده راه به مقدار مسافت شرعی باشد اگر چه با ضمیمه کردن مقداری که بر می‌گردد، پس از جایی که از قصد معصیت بر می‌گردد، در صورتی که باقی مانده راه او یا با انضمام برگشت هشت فرسخ باشد، نمازش قصر می‌شود و مقداری را که با قصد معصیت آمده، نباید جزء مسافت حساب کند.
- * لا یقدّم دفع الزكاة علی وقت الوجوب إلا قرضاً فیحتسب بالنیة عند الوجوب بشرط بقاء القابض علی الصفة فلو خرج عنها ولو باستغنائه بنمائها أخرجت علی غیره.
۹. ضمن توضیح عبارت، مقصود از «وقت الوجوب» و «الصفة» را بیان نمایید. ۳۴۷
- تقدیم دفع زکات بر وقت وجوب صحیح نیست مگر اینکه از باب قرض باشد و در وقت وجوب، آن قرض در نیت قارض، به زکات تبدیل شود البته به شرطی که در حین نیت وجوب، قابض زکات، شرط زکات‌گیری را داشته باشد وگرنه آن مال به قرض داده شده به نیت زکات، به شخص دیگری داده می‌شود.
- وقت الوجوب: وقت اخراج زکات یا وقت وجوب زکات. الصفة: استحقاق.